

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๔/๖๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง การสมัครเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดของไทย ภายใต้ตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๑๐๐๘๘

ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีการสมัครเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดของไทย ภายใต้มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญไทย ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประมาณการว่าจะนำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ความละเอียดครบถ้วนแล้ว นั้น

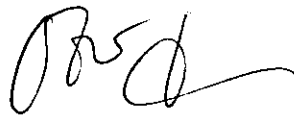
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาพิธีสารมาดริด ประกอบกับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ และหลักเกณฑ์การพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่า หนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้ว เห็นว่า พิธีสารดังกล่าว เป็นความตกลงระหว่างประเทศที่มีผลใช้บังคับตามกฎหมายระหว่างประเทศมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ การที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมเป็นภาคีพิธีสารดังกล่าวย่อมทำให้ประเทศไทยผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่กำหนดไว้ในพิธีสารดังกล่าวตามกฎหมายระหว่างประเทศ พิธีสารมาดริดจึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ และกระทรวงพาณิชย์ยืนยันว่าการที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีพิธีสารดังกล่าวจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีตามพิธีสารนั้น พิธีสารมาดริดจึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาซึ่งต้องเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

อย่างไรก็ดี การที่พิธีสารมาดริดเป็นหนังสือสัญญาพหุภาคีที่ทำขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๒ และมีผลใช้บังคับมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ และเปิดให้ประเทศต่างๆ เข้าเป็นภาคีโดยการยื่นสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารต่อผู้อำนวยการองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก การเข้าเป็นภาคีของพิธีสารดังกล่าวจึงไม่มีกรณีที่จะต้องเจรจาเพื่อทำหนังสือสัญญา จึงไม่มีกรณีที่คณะรัฐมนตรีต้องเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบ อย่างไรก็ตาม เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาดังกล่าวแล้ว คณะรัฐมนตรียังคงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๘๐ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญฯ ก่อนแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันด้วย

อนึ่ง สำนักงานฯ มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า พิธีสารนี้มีข้อเสนอให้รัฐภาคีเลือกดำเนินการใน ๒ กรณี ตาม Article 5 (2) (b) และ Article 8 (7) โดยให้แสดงเจตนา (declaration) ไปพร้อมกับสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสาร แต่ข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์มิได้เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วยว่า จะเลือกดำเนินการตามทางเลือกที่กำหนดไว้ใน Article 5 (2) (b) และ Article 8 (7) หรือไม่ เพราะเหตุใด กรณีจึงอาจมีปัญหาในชั้นการพิจารณาของรัฐสภาว่า คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับทางเลือกใด เพราะเหตุใด ดังนั้น สมควรที่กระทรวงพาณิชย์จะได้เสนอทางเลือกตาม Article 5 (2) (b) และ Article 8 (7) พร้อมเหตุผล ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๐-๓ ต่อ ๓๔๐๓ (นายธิติฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๕

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th